

Autor/autorka

Dawid Kliś

1. Etap edukacyjny i klasa

- szkoła ponadpodstawowa - liceum - klasa I

2. Przedmiot

- język polski

3. Temat zajęć:

Filozofia średniowiecza.

4. Czas trwania zajęć

45 minut

5. Uzasadnienie wyboru tematu

Prezentowany temat realizuje zagadnienia ujęte w podstawie programowej do języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej, jest również zgodny z rozkładem materiału przygotowanym do realizacji z podręcznikiem do języka polskiego dla liceum ogólnokształcącego i technikum – podręcznik „Ponad słowami” (wyd. Nowa Era).

6. Uzasadnienie zastosowania technologii

Zastosowanie w edukacji rozwiązań multimedialnych nie tylko urozmaica lekcje oraz proces przekazywania treści dydaktycznych, ale także sprzyja aktywizacji uczniów oraz sprawia, że pracują oni przy pomocy narzędzi, które – w obecnych czasach, kiedy nowoczesne technologie zdominowały wiele aspektów życia i są dla nastolatków czymś dobrze znanym i naturalnym – są dla nich bardziej atrakcyjne, znajome i wzbudzające większą ciekawość niż tradycyjne środki dydaktyczne. Jednocześnie w trakcie lekcji uczniowie mogą ćwiczyć i doskonalić umiejętność korzystania z różnych narzędzi multimedialnych, co niewątpliwie wpłynie korzystnie na ich funkcjonowanie we współczesnym świecie i pomoże swobodnie poruszać się w społeczeństwie informacyjnym. Korzystanie z nowoczesnych narzędzi podczas lekcji pokazuje, że choć nauczane treści dotyczą epok sprzed kilku lub nawet kilkunastu wieków, to bez trudu można połączyć je z obecnymi możliwościami oferowanymi przez rozwój technologiczny, a zatem pokazać ich aktualność i ponadczasowość. Zastosowanie technologii multimedialnej wprowadza także element rywalizacji, który z jednej strony przeciwdziała znużeniu podczas zajęć, z drugiej motywuje uczniów do koncentracji na prezentowanych treściach, gdyż zdają sobie sprawę z tego, że jeśli nie będą uważać, to nie uda im się wygrać. Daje to uczniom także możliwość natychmiastowego sprawdzenia swojej wiedzy i tego, ile udało im się zapamiętać z lekcji.

7. Cel ogólny zajęć

Nabycie wiedzy z zakresu filozofii w średniowieczu – głównych założeń filozoficznych tej epoki, dominujących w niej nurtów, czołowych jej przedstawicieli oraz stosowanych podówczas metod dochodzenia do prawd filozoficznych.

8. Cele szczegółowe zajęć

1. ZP: I. 2.1. Uczeń przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych,

popularnonaukowych, naukowych.

2. ZP: I. 2.1. Uczeń analizuje strukturę tekstu: odczytuje jego sens, główną myśl, sposób prowadzenia wywodu oraz argumentację.
3. ZP: I. 2.5. Uczeń charakteryzuje główne prądy filozoficzne oraz określa ich wpływ na kulturę epoki.
4. ZP: IV. 2. porządkuje informacje w problemowe całości poprzez ich wartościowanie; syntetyzuje poznawane treści wokół problemu, tematu, zagadnienia oraz wykorzystuje je w swoich wypowiedziach.

9. Metody i formy pracy>

Metody pracy:

- rozmowa wstępna
- „burza mózgów”
- praca z tekstem kultury
- grywalizacja

Formy pracy:

- praca zdalna przy wykorzystaniu Microsoft Teams lub innej platformy do nauki zdalnej
- praca indywidualna
- praca zbiorowa

10. Środki dydaktyczne

Potrzebne środki dydaktyczne:

- platforma do nauki zdalnej Microsoft Teams (lub inna dająca podobne możliwości interakcji)
- materiały z portalu **e-podręczniki**: [„Filozofia i nauka w średniowieczu”](#)
- quiz na platformie **Kahoot!**: [„Filozofia Średniowiecza”](#)
- ankieta na platformie **menti**: www.menti.com (kod: 4182 4704)

11. Wymagania w zakresie technologii

- dostęp do internetu
- komputer / tablet / smartfon
- konto na platformie do nauki zdalnej

12. Przebieg zajęć

Aktywność nr 1

Temat:

Wprowadzenie do zagadnienia filozofii średniowiecznej

Czas trwania

5 minut

Opis aktywności

Lekcję rozpoczyna krótka rozmowa z uczniami na temat filozofii jako takiej: gdzie się narodziła, jakich filozofów dotychczas poznali oraz jakie znają szkoły filozoficzne. Nauczyciel podaje temat lekcji,

następnie przypomina główny światopogląd średniowiecza: **teocentryzm** – oraz inicjuje dyskusję na temat tego, jak ten światopogląd mógł wpłynąć na filozofię epoki średniowiecza – uczniowie na platformie **menti** metodą „burzy mózgów” przedstawiają swoje propozycje: www.menti.com (kod: 4182 4704).

Aktywność nr 2

Temat

Święty Augustyn z Hippony i jego filozofia, czyli augustianizm

Czas trwania

15 minut

Opis aktywności

Uczniowie zapoznają się fragmentem tekstu zamieszczonym na platformie e-podręczniki pt. [„Filozofia i nauka w średniowieczu”](#), który został poświęcony filozofii Świętego Augustyna z Hippony. W pierwszej kolejności czytają notatkę biograficzną oraz charakterystyką filozofii wyznawanej przez Świętego Augustyna. Zadaniem uczniów jest wypisać głównych cech tej filozofii. Po chwili nauczyciel sprawdza, jak uczniowie poradzili sobie z tym zadaniem (powinien zwłaszcza zwrócić uwagę na pojęcia „augustianizm” oraz „iluminacja”). Następnie uczniowie czytają fragment *Wyznań* Świętego Augustyna, po lekturze wykonują ćwiczenia pod tekstem (1.1 oraz 1.4). Po chwili nauczyciel sprawdza wykonanie zadania przez wybranych uczniów.

Aktywność nr 3

Temat

Święty Tomasz z Akwinu i jego filozofia, czyli tomizm

Czas trwania

15 minut

Opis aktywności

Uczniowie zapoznają się fragmentem tekstu zamieszczonym na platformie e-podręczniki pt. [„Filozofia i nauka w średniowieczu”](#), który został poświęcony filozofii Świętego Tomasza z Akwinu. W pierwszej kolejności czytają notatkę biograficzną oraz charakterystyką filozofii wyznawanej przez Świętego Tomasza. Zadaniem uczniów jest wypisać głównych cech tej filozofii. Po chwili nauczyciel sprawdza, jak uczniowie poradzili sobie z tym zadaniem (powinien zwłaszcza zwrócić uwagę na pojęcia „tomizm” oraz „scholastyka”). Następnie uczniowie czytają fragment eseju Leszka Kołakowskiego na temat filozofii Świętego Tomasza, po lekturze wykonują ćwiczenia pod tekstem (2.2 oraz 2.3). Po chwili nauczyciel sprawdza wykonanie zadania przez wybranych uczniów.

Aktywność nr 4

Temat

Wykorzystanie wiedzy z teorii w działaniu, podsumowanie lekcji

Czas trwania

10 minut

Opis aktywności

Na koniec zajęć uczniowie porównują spostrzeżenia z początku lekcji na temat tego, jak teocentryzm mógł wpłynąć na filozofię średniowieczną, z faktycznymi cechami tej filozofii poznanymi na lekcji.

W ramach podsumowania zajęć uczniowie wykonują przygotowany przez nauczyciela na platformie **Kahoot!** quiz: „[Filozofia średniowiecza](#)”.

13. Sposób ewaluacji zajęć

Ewaluacja zostanie przeprowadzona w formularzu Google, uczniowie wypowiedzą się w następujących kwestiach:

- *Co najbardziej Ci się podobało?*
- *Co najmniej Ci się podobało?*
- *Co było dla Ciebie łatwe?*
- *Co stanowiło największą trudność?*

(Ewaluację można także przeprowadzić w formie bezpośredniej rozmowy z uczniami podczas zajęć).

14. Licencja

CC BY-NC-SA 4.0 - Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe. [Przejdź do opisu licencji](#)

15. Wskazówki dla innych nauczycieli korzystających z tego scenariusza

Lekcja jest przeznaczona do realizacji w formie zdalnej, jednakże w zależności od możliwości sprzętowych szkoły można ją również przeprowadzić stacjonarnie. Zaproponowaną platformę, która służy do stworzenia quizu (tu: *Kahoot!*), można zmienić na analogiczną wedle preferencji prowadzącego zajęcia. Scenariusz powinien zostać dostosowany do możliwości zespołu uczniowskiego. W zależności od szybkości pracy uczniów, można urozmaicić lekcję dyskusją na temat prezentowanych postaw filozoficznych (ich aktualności, użyteczności dla współczesnego człowieka etc.).

16. Materiały pomocnicze

17. Scenariusz dotyczy platformy [epodreczniki.pl](#)

18. Forma prowadzenia zajęć: zdalna

Fundusze Europejskie
Polska Cyfrowa

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

